

ÎNVĂȚĂTURI DESPRE VIAȚA MORALĂ DE SF. ANTONIE CEL MARE

Sf. Antonie cel Mare, icoană

❖ Pe cele bune le primește omul de la Dumnezeu. Căci pentru aceasta a și fost zidit de Dumnezeu. Iar pe cele rele și le trage sieși de la sine și de la păcatul, pofta și nesimțirea lui.

❖ Sufletul nesocotit, măcar că e nemuritor și stăpân peste trup, slujește trupului prin plăceri, pentru că nu a înțeles că desfătarea trupului este vătămare sufletului. Fiind nesimțitor și nebun, se îngrijește de desfătarea trupului.

❖ Prin trup omul este muritor. Dar prin minte și cuvânt, nemuritor. Tăcând înțelegi și după ce ai înțeles gărești. Căci în tăcere naște mintea cuvântul. Și rostind cuvântul de mulțumire lui Dumnezeu, îți lucrezi mântuirea.

❖ Cuvântul care are înțeles și este folositor sufletului, este dar al lui Dumnezeu. Iar vorba cea deșartă, care caută să măsoare cerul și pământul, mărimea soarelui și depărtarea stelelor, este o născocire a omului care se ostenește în deșert. Căci căutând cele ce nu folosesc nimic, ostenește în zadar, ca și cum ar vrea să scoată apă cu ciurul.

❖ După cum vei sluji sufletul până ce este în trup, așa și el te va sluji pe tine după ce vei ieși din trup. Căci cel ce și-a slujit aici trupul bine și cu desfătări, s-a slujit pe sine rău pentru după moarte. Fiindcă și-a osândit sufletul ca un lipsit de minte.

❖ Precum trupul ieșind din pântecele maicii, nu poate să se hrănească, fiind încă nedeșăvârșit, tot astfel și sufletul când iese din trup, dacă nu și-a agonisit prin bunăviețuire cunoștința de Dumnezeu, nu poate să se mântuiască, sau să se unească cu Dumnezeu.

❖ Trupul unit cu sufletul iese din întunericul pântecele la lumină, iar sufletul unindu-se cu trupul e legat de întunericul trupului. De aceea trebuie să urâm trupul și să-l strunim ca pe un dușman care poartă război împotriva sufletului. Căci mulțimea mâncărilor și gustul lor plăcut deșteaptă patimile păcatului. Iar înfrânarea pânteceleui smerește patimile și mântuiește sufletul.

❖ Câte le face Dumnezeu ca un bun, pentru om le face, iar câte le face omul, sieși le face, fie bune, fie rele. Și ca să nu te ispitească fericirea celor răi, să ști că precum cetățile nutresc pe călăii obștești nu ca le laude reaua lor faptă, ci ca prin ei să pedepsească pe cei nevrednici, în același

chip și Dumnezeu îngăduie ca cei răi să stăpânească peste cele lumești, pentru ca printr-înșii să se pedepsească cei neevlavioși. La urmă și pe stăpânitori îi dă judecății, ca pe unii ce nu au slujit lui Dumnezeu, ci prin răutatea lor au pricinuit necazuri grele oamenilor.

❖ Omul cel rău și nedrept poate săucidă, dar Dumnezeu nici celor nevrednici nu încetează a le dărui viață. Căci fiind bun și îmbelșugat prin fire a voit să fie lumea și s-a făcut. Și toate se fac pentru om și pentru mântuirea lui.

❖ Om este cel ce a înțeles ce este trupul; că este stricacios și vremelnic. Căci unul ca acesta înțelege și sufletul, că este dumnezeiesc și fiind nemuritor și suflare a lui Dumnezeu a fost legat de trup spre cercare și îndumnezeire.

Iar cine a înțeles sufletul, viețuiește drept și plăcut înaintea lui Dumnezeu și nu mai supune trupului. Acela vede pe Dumnezeu cu mintea sa și contemplă bunurile veșnice dăruite sufletului de Dumnezeu.

❖ Dumnezeu fiind pururea bun și darnic a dat omului puterea de a face binele și răul, după ce i-a dărui și cunoștință, ca privind lumea și cele din ea să cunoască pe Cel ce a făcut-o.

(Preot Prof. Dr. D. Stăniloae, Filocalia)